

Urunk megkeresztelkedése

ApCsel 10,34-38

Isten nem személyválogató

³⁴Péter így kezdte beszédét: „Valóban el kell ismernem, hogy az Isten nem személyválogató, ³⁵mindenki kedves előtte, aki féli és az igazságosságot cselekszi, bármely nép fia is. ³⁶A tanítást ugyan Izrael fiainak adta, amikor békét hirdetett Jézus Krisztus által. Ő mindenki Ura. ³⁷Ti tudjátok, mik történtek a Jánostól hirdetett keresztség után Galileától kezdve egész Júdeában. ³⁸Miképp kente fel az Isten a názáreti Jézust Szentlélekkel és hatalommal. S ő, ahol csak járt, jót tett, meggyógyította az összes ördögtől megszállottat, mert vele volt az Isten.”

Pétert isteni sugallatra hívja Kornéliusz római százados Caesariába, ahol az Apostolok Cselekedeteiben Péter az utolsó előtti beszédét mondja el. Ebben a beszédben Péter első alkalommal nem a zsidókhoz, hanem a pogányokhoz fordul, ezért van jelentősége annak, hogy arról beszél „Isten nem személyválogató” (34. v.). Péternek ez a látogatása és beszéde az első lépés a pogány misszió felé. Lukács az ősegyház történetét úgy mutatta be, hogy minden lényeges ponton beszédet iktatott a történetek közé, amely tükrözi a kor igehirdetését. Jelen esetben a korai keresztény igehirdetők Ószövetség használatát is. Péternek nagy lépést kellett tennie, hogy zsidó létére a pogányokhoz forduljon igehirdetésével. Ez a beszéd követi Pál megtérését (9. fejezet).

De ugyanakkor arról is akaratlanul tudósít Lukács, hogy Jézus jó híre milyen folyamatot indított el a pogányok között. Az első században a hellenisztikus zsinagógában számos pogány is hallgatta az ószövetségi szövegek felolvasását, ezeket istenfélőknek hívták. Egy részük a zsidóságba betért prozelita lett. Ők a Jézusról szóló híreket úgy hallgatták mint a zsidóság újabb irányzatát. Jézus nyilvános működéséről a caesareai hallgatóságnak valamilyen forrásból már tudomása van (37-38. v.), ez tűnik ki abból a beszédből, amelyet Péter mond. Jézus jó híre miatt hívják Pétert is a városba. Isten jelenléte egyébként Péter összegzésében egyrészt mindenütt konkrét gyógyításokkal jár (38b), másrészt a különböző nemzetiségű emberek közötti kapcsolatot mélyíti el (35. v.). Az ősegyházban a legkényesebb pont, hogy a pogányok között megnő Isten igéje iránti érdeklődés. A keresztény egyházban erre úgy tekintenek, mint akiket ez az érdeklődés tesz közösségeikben egyenlővé a zsidókkal. Az Apostolok Cselekedetei

kerüli annak a feszültségnek a leírását, amely ebből keletkezett. Erről csak Pál leveleiből értesülhetünk, hogy állandó vita tárgya a zsidók és a pogányok különbsége. Ez az ellentét végigkíséri Pál egész missziós tevékenységét. A vallási előjog és a vallási felismerés közötti érték ítéletéről van szó. Kr. e. a IV. században a Babilonból visszatérő Ezdrás által rekonstruált zsidó közösségben felértékelődött a vérségi lezármazás ténye. Ez a szempont háttérbe szorította azt a tény, hogy az illető született zsidó milyen szinten ismerte, követte és gyakorolta a vallását. Mindez Jézus működése előtt és alatt a zsidóságon belül is kisebb spirituális csoportok megalakulásához vezetett. Ezek közül például az egyik Keresztelő János köre, a másik kumráni esszéus csoport, a harmadik a farizeusi csoport volt. A keresztény közösség úgy értelmezi, hogy aki Isten felé fordul, és megkeresztelkedik, az akár honnan jön, a vallási közösség egyenrangú tagjává válik. Az ember Istenhez fordulását Isten hívásának tekintették, és a vallási közösségben az értékelését cselekedetei alapján értékelték. A kereszténység tehát megszakította a történelmi hagyományt, nem a születés hanem a tettek alapján értékelt a vallásosságát.

A keresztény vallás történelmi hagyományainak őrzése és a vallási alapon gyakorolt jöttetek értékelése újra és újra termelődő konfliktusa minden vallási közösségnek. Mit értékelünk jobban, egy történelmi hagyomány lélektelen követését, vagy Isten ígéje követéséből fakadó jócselekedeteket? Isten nem személyválogató (34b) ez Péter beszédének nyitó- és vezérgondolata. Amikor a frissen szerveződött vallási csoporttal találkozik, nem is mondhat mást, mint elismeri, értékeli azt a lelki változást, amely bennük végbement. Péter igen merész lépése hamarosan kiváltja a jeruzsálemi történelmi hagyományokat őrző zsidókeresztény közösség kritikáját. Ebben a kritikai hullámban Péter meginog, elveszti kezdeti bátorságát, de Pál nem. Ő számtalan vita ellenére továbbviszi ezt a gondolatot a gyakorlati egyházszervezéseiben is. Péter nem a közösség tagjainak teljesítményét értékeli nagyra, hanem az új közösség megszületését, Isten művének tartja. Ezzel helyesen értékeli a saját szerepét. Ugyanerről a jelenségről Pál is ír: „Ezért nem az számít, aki ültet, sem az, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja. Az ültető és az öntöző egyforma” (1Kor 3,7 v.). Az igehirdetők alázatáról is szól mindkét apostol. Tudták, ők csak gondozzák a közösséget, amelynek élete és növekedése attól függ, hogy Isten kegyelmével miként élnek. Ezzel felértékeltek a közösség tagjainak egyéni kapcsolatát is az Istennel. Úgy néz ki, hogy néha nehéz olyan pozitívan értékelni a számunkra ismeretlen vallású ember jócselekedeteit, mint ahogyan azt az Isten teszi.